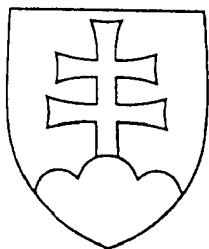

SLOVENSKÁ
REPUBLIKA

(19)

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO
VLASTNÍCTVA

ZVEREJNENÁ PRIHLÁŠKA VYNÁLEZU

(21) 169-93

(13) A3

5(51) C 07 D 233/58, 209/80,
209/04

(22) 08.03.93

(32) 13.03.92

(31) 9200552

(33) CH

(40) 10.11.93

(71) VITA-INVEST, S.A., Sant Joan Despi, EP; QUIMICA
SINTETICA, S.A., Alcala de Henares, EP;

(72) CLOTET Juan Huguet, Sant Joan Despi, EP; GES Jose
Maria Calderó, Barcelona, EP;

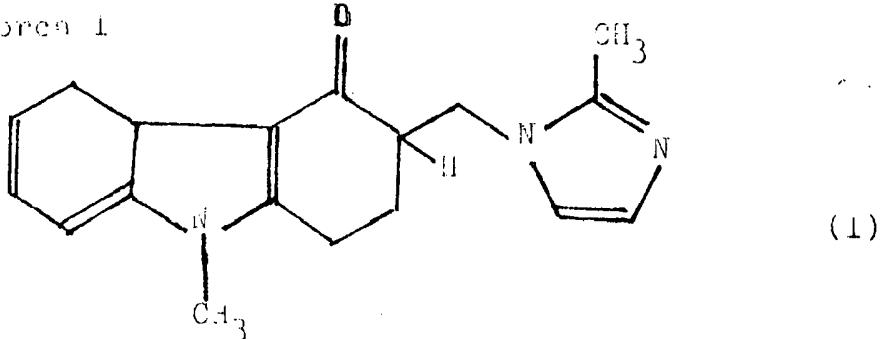
(54) Spôsob výroby 1,2,3,9-tetrahydro-9metyl-3-[(2-
metyl- 1H- imidazo-1-yl)- metyl]- 4H- karbazol-4-ónu

(57) Spôsob výroby 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3[(2-me-
tyl-1H-imidazol-1-yl)metyl]-4H-karbazol-4-ónu vzor-
ce I cyklizáciou zlúčeniny vzorca II za podmienok
Friedel-Craftsovej acylácie, prostredníctvom akti-
vácie karboxylovej skupiny kyslou katalyzou, vo
vhodnom rozpúšťadlovom prostredí, po ktorej sa po-
žadovaný produkt obvyklými postupmi izoluje.

Sпосob výroby 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[(2-metyl-1H-imidazol-1-yl)methyl]-4H-karbazol-4-ónu

Oblast techniky

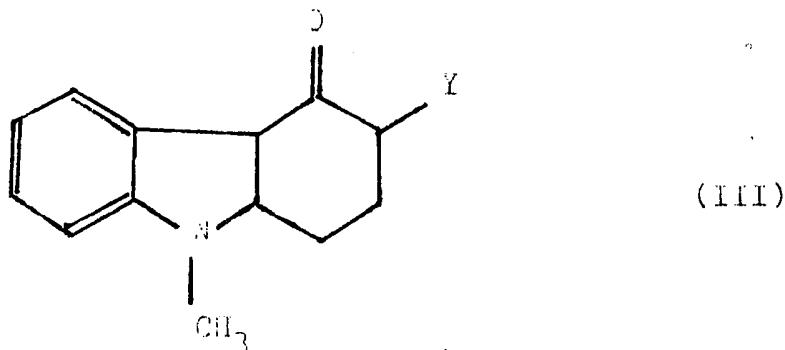
Vynález sa týka spôsobu výroby 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[(2-metyl-1H-imidazol-1-yl)methyl]-4H-karbazol-4-ónu vzorec I

čo je syntetické zlúčenina, ktoré selektívne antagonizuje receptory 5-HT₃ a vykazuje zaujímavé vlastnosti ako antiemetiká v chemoterapii, ale aj pri liečbe bolestí hlavy, schizofrénie, úzkostných stavov, obezity a mánia.

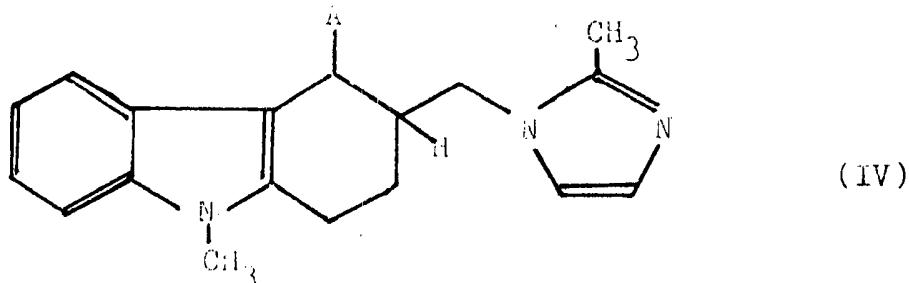
Doterajší stav techniky

V patentu ES 046430 je opísaná výroba 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[(2-metyl-1H-imidazol-1-yl)methyl]-4H-karbazol-4-ónu reakciou karbazolínu vzorca III

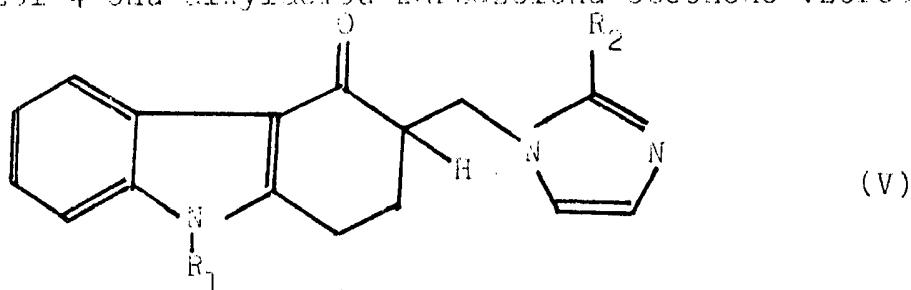
kde Y predstavuje metylénskupinu alebo halogénmetyl-skupinu, s 2-metylimidazolom.

V patentu ES 556101 je opisáná výroba 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[$(2$ -methyl-1H-imidazol-1-yl)methyl]-4H-karbazol-4-ónu oxidačním karbazolu obecného vzorce IV

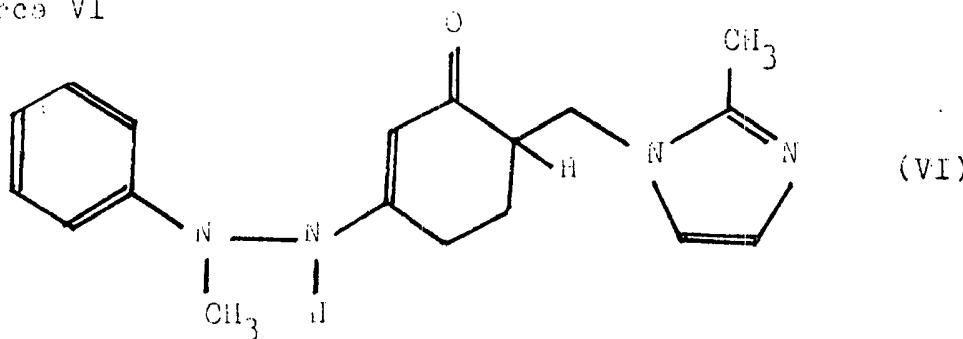
kde A predstavuje atóm vodíka alebo hydroxyskupinu.

V patentu ES 539852 je opisáná výroba 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[$(2$ -methyl-1H-imidazol-1-yl)methyl]-4H-karbazol-4-ónu alkylácíou karbazolónu obecného vzorce V

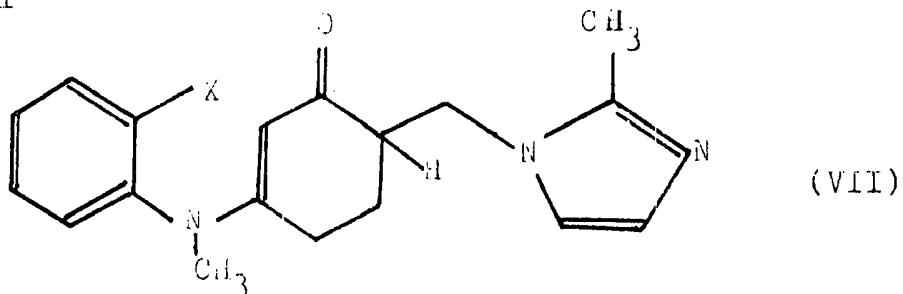
kde R1 a/alebo R2 predstavuje atóm vodíka.

V patentu ES 2000935 je opisáná výroba 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[$(2$ -methyl-1H-imidazol-1-yl)methyl]-4H-karbazol-4-ónu cyklizáciou fenylhydrazínového derivátu vzorce VI

V patentu ES 2000936 je opisáná výroba 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[$(2$ -methyl-1H-imidazol-1-yl)methyl]-4H-

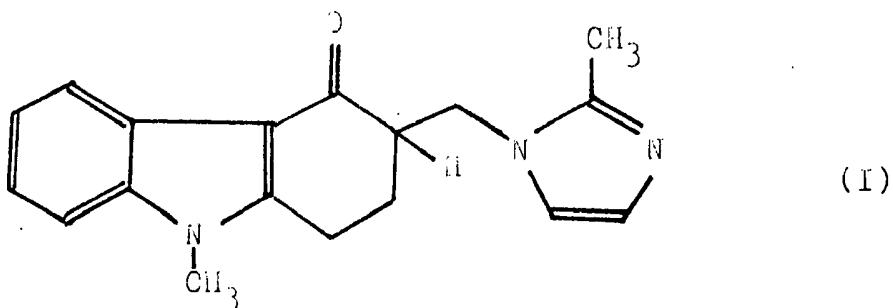
karbazol-4-ónu cyklizáciou anilínového derivátu obecného vzorca VII

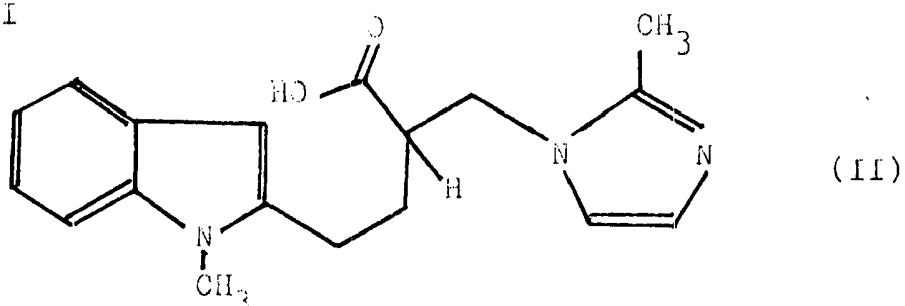
kde X predstavuje atóm vodíka alebo halogénu.

Podstata vynálezu

Predmetom vynálezu je spôsob výroby 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[2-metyl-1H-imidazol-1-yl]metyl]-4H-karbazol-4-ónu obecného vzorca I

ktorého podstata spočíva v tom, že sa 2-[2-metyl-1H-imidazol-1-yl]metyl]-4-(1-metylindol-2-yl)kyselina maslová vzorca II

cyklizuje za podmienok Friedel-Craftsovej acylačnej reakcie prostredníctvom aktivácie karboxylovej skupiny pomocou kyslej

katalýzy, v prostredí vhodného rozpúšťadla, nako sa požadovaný produkt obvyklým spôsobom izoluje.

Aktivácia karboxylovej skupiny sa prevádzza prevádzaním karboxylovej kyseliny na halogenid kyseliny alebo zmesný anhydrid s kyselinou trifluórooctovou, metánsulfónovou alebo trifluórmetánsulfónovou, prednostne na zmesný anhydrid s kyselinou trifluórooctovou.

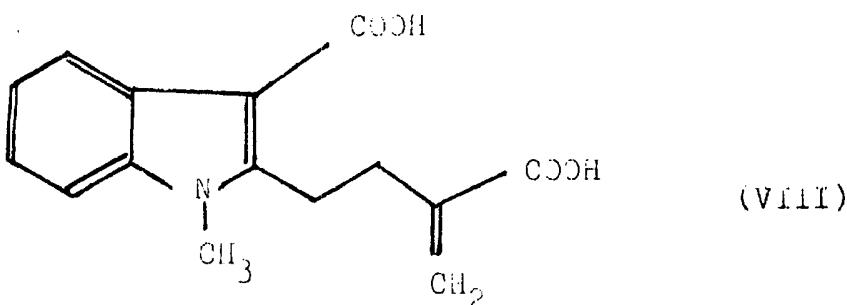
Ako kyslého katalyzátora sa môže použiť anorganickej kyseliny, ako kyseliny chlorovodíkovej, sírovej alebo fosforečnej alebo Lewisovej kyseliny, ako je fluorid boritý, chlorid zinočnatý alebo chlorid blinitý. Prednostne sa používa kyselina fosforečnej.

Reakcia sa prevádzza v aprotickom organickom rozpúšťadle, ako je chlóroform, dichlórometán, dichlóretán, éter, tetrahydrofuran alebo acetonitril, prednostne v acetonitrili.

Cyklizácia sa účelne prevádzza pri teplote v rozmedzí od -60 do +50°C, prednostne pri 0°C.

Po dokončení reakcie sa požadovaný produkt konvenčným spôsobom izoluje a prekryštalizuje z organického rozpúšťadla, prednostne metanolu. Získa sa chemicky čistý 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[α -methyl-1H-imidazol-1-yl]methyl]-4H-karbazol-4-ón.

Zlúčenina obecného vzorca II sa môže vyrobiť reakciou 2-metylén-4-(3-karboxy-1-metylindol- α -yl)maslovej kyseliny vzorca VII.

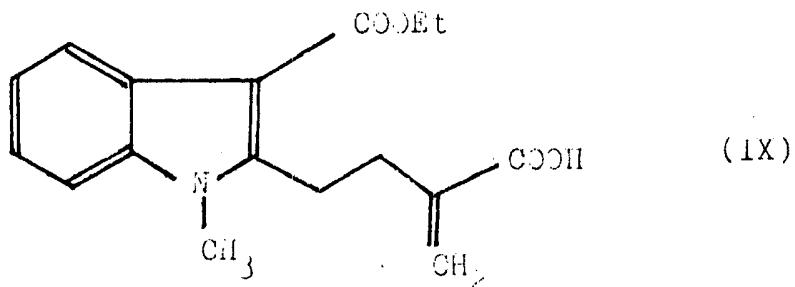

s 2-metylimidazolem. Reakcia sa účelne prevádzza pri teplote v rozmedzí od 100 do 200 °C, prednostne pri 150 °C.

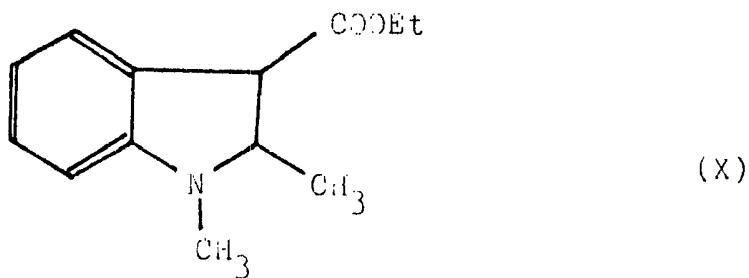
Reakcia sa prevádzza vo vysokovrúcom rozpúšťadle, ako je toluén, xylén alebo brómbenzén alebo ich zmesi, alebo bez rozpúšťadla. Prednostne sa pracuje bez rozpúšťadla.

Po dokončení reakcie sa požadovaný produkt konvenčnými prostriedkami izoluje a prekryštalizuje z organického rozpúšťadla, ako metanolu, toluénu, dimetoxycetánu alebo metoxyetanolu, prednostne dimetoxycetánu.

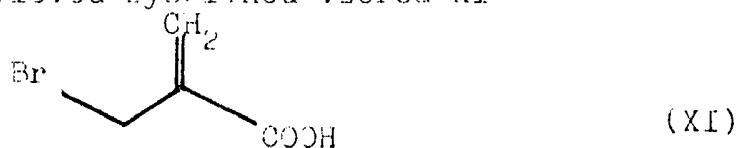
Dikarboxylová kyselina vzorca VIII sa získá hydrolyzou 2-metylén-4-(3-ethoxykarbonyl-1-metylindol-2-yl)maslovej kyseliny vzorca IX

Na túto zlúčeninu je potom možné vyrobiť reakciou etyl 1,2-dimetylindol-3-karboxylátu vzorca X

(ktorý sa získá spôsobom opísaným v John E. Macor, Kevin Ryan, Michael E. Newman, J. Org. Chem. 54, 4785, 1989) s α -brómmetylakrylovcou kyselinou vzorca XI

Vynález je bližšie objasnený v následujúcich príkladoch prevádzania. Tieto príklady majú výhradne ilustratívny charakter a rozsah vynálezu v žiadnom ohľade neomedzujú.

Priklady prevádzania vynálezu

P r í k l a d

2-metylén-4-(3-ethoxykarbonyl-1-metylindol-2-yl)maslové kyselina

A roztoku lítnej soli, ktorú bola vyrobenná z 4,34 g (20 mmol) etyl 1,2-dietylindol-3-karboxylétu, vo 150 ml tetrahydrofuranu, udržiavaného pri -60°C , sa v priebehe 10 s pridá roztok 4,98 g (30 mmol) α -brómmetylakrylovej kyseliny vo 20 ml tetrahydrofuranu. Fáplota by nemala prestúpiť -50°C . Po dvochhodinovom miešaní pri -60°C sa roztok neneje do zmesi obsahujúcej 400 g ľadu, 15 ml koncentrovanej kyseliny chlorovodíkovej a 200 ml etylacetátu. Po rozdelení sa fáza oddelí a vodná vrstva sa extrahuje etylacetátom (2 x 200

ml). Spojené organické extrakty sa vysušia síranom horečnatým a odparia. Výsledná pevná látka sa prekryštalizuje z toluénu a potom z metanolu. Získá sa 3,0 g (50 %) analyticky čistej titulnej zlúčeniny, vo forme bielej pevnej látky.

Teplota topenia: 138 až 140 °C

$^1\text{H-NMR}$ (CDCl_3): 1,43 (t, $J = 7,1$, 3H, $-\text{CH}_2-\text{CH}_3$), 2,62 - 2,71 (m, 2H, $-\text{CH}_2-\text{C}=\text{C}$), 3,36 - 3,48 (m, 2H, indol- CH_2), 3,78 (s, 3H, N- CH_3), 4,41 (q, $J = 7,1$, 2H, $-\text{CH}_2-\text{CH}_3$), 5,81 (d, $J = 1,2$, 1H, $-\text{C}=\text{CH}$), 6,37 (d, $J = 1,2$, 1H, $-\text{C}=\text{CH}$), 7,15 - 7,40 (m, 3H, aromatický), 8,10 - 8,20 (m, 1H, aromatický)

P r í k l a d 2

2-metylén-4-(3-karboxy-1-metylindol-2-yl)maslové kyselina

K suspenzii 5,7 g (18,9 mmol) zlúčeniny z príkladu 1 v 15 ml metanolu a 15 ml vody sa pridá 19 g hydroxidu draselného a vzniknutá zmes sa 30 minút varí pod spätným chladičom. Potom sa zmes naleje do zmesi 200 g ľadu a 200 ml vody a okyslí 30 ml koncentrovannej kyseliny chlorovodíkovej. Produkt sa odfiltruje a suspenduje vo 250 ml toluénu. Potom sa 100 ml toluénu zo zmesi oddeštiluje a po ochladení na 20 °C a ďalšou filtračiou sa získá 4,5 g (87 %) analyticky čistej titulnej zlúčeniny vo forme bielej pevnej látky.

Teplota topenia: 194 až 196 °C

$^1\text{H-NMR}$ (CDCl_3): 2,40 - 2,60 (m, 2H, indol- CH_2-CH_2-), 3,20 - 3,50 (m, 2H, indol- CH_2-CH_2-), 3,77 (s, 3H, N- CH_3), 5,59 (d, $J = 1,5$, 1H, $-\text{C}=\text{C}-\text{H}$), 6,07 (d, $J = 1,5$, 1H, $-\text{C}=\text{C}-\text{H}$), 7,10 - 7,25 (m, 2H, aromatický), 7,45 - 7,54 (m, 1H, aromatický),

7,95 - 8,05 (m, 1H, aromatický).

P r í k l a d 3

2-[*(2-metyl-1H-imidazol-1-yl)*-4-(1-metylindol-2-yl)maslová kyselina.

Zmes 2,73 g (10 mmol) zlúčeniny z príkladu 2 a 2,46 g (30 mmol) 2-metylimidazolu sa z minúty zahrieva na 160 °C. Po ochladení na teplotu miestnosti sa zmes rozpustí v chlóroformu, nanesie na chromatografický stípec oxidu kremičitého a eluuje zmesou methylénchlorid/metanol, 70 : 30. Tak sa získá 2,21 g (71 %) titulnej zlúčeniny vo forme analyticky čistej nažltkevej pevnej látky.

Teplota topenia: 198 až 199 °C

$^1\text{H-NMR}$ (CDCl_3): 1,65 - 2,05 (m, 2H, indol- CH_2-CH_2-), 2,27 (s, 3H, C- CH_3), 2,65 - 2,95 (m, 3H, indol- CH_2- a $-\text{HO}-\text{COOH}$), 3,63 (s, 3H, N- CH_3), 3,95 - 4,25 (m, 2H, imidazol- CH_2-), 5,15 (s, 1H, indol-H), 6,79 (d, J = 1,6, 1H, imidazol-H), 6,90 - 7,10 (m, 3d), včetne pri 7,06 (d, J = 1,6, 1H, imidazol-H), 7,30 - 7,45 (m, 2H, aromatický)

P r í k l a d 4

1,2,3,9-tetra-hydro-9-metyl-3-[*(2-metyl-1H-imidazol-1-yl)metyl*]-4H-karbazol-4-ón

K suspenzii 311 mg (1 mmol) zlúčeniny z príkladu 3 v 10 ml acetonitrilu sa pridá ľé ul (0,28 mmol) 35% kyseliny fosforečnej. Reakčná zmes sa ochladí na 0 °C a prikvapá sa k nej 353 μl (2,5 mmol) anhydridu trifluóroctovej kyseliny. Po 15

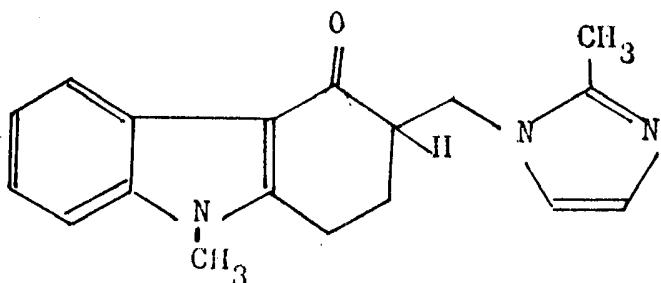
minútach sa zmes naleje do zmesi 50 g ľadu a 50 ml nasýteného roztoku hydrogenuhličitanu sodného a vzniknutá zmes sa extrahuje metylénchloridom (3 x 10 ml). Spojené organické extrakty sa vysušia sírnom horčnatým a odparia. Pevný zvyšok sa prekryštalizuje z metanolu a tak sa získá 160 mg (55%) titulnej zlúčeniny vo forme analyticky čistej bielej pevnej látky.

Teplota topenia: 227 až 228,5 °C

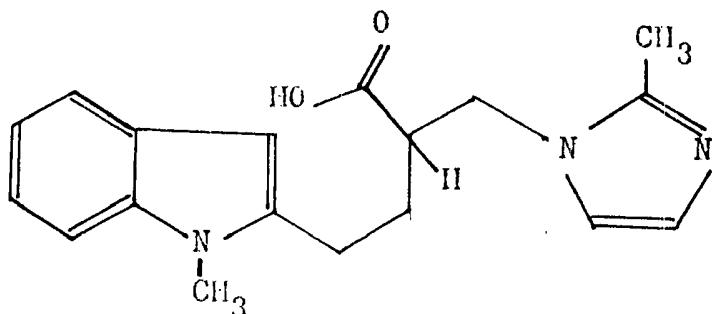
$^1\text{H-NMR}$ (CDCl_3): 1,70 – 2,05 (m, 4H, H-C(2)), 2,10 – 2,30 (m, 1H, H-C(2)), 2,45 (s, 3H, CH_3), 2,75 – 3,15 (m, 3H, H-C(1) a H-C(3)), 3,72 (s, 3H, N- CH_3), 4,10 (dd, $J = 8,15$, 1H, N- CH_2), 4,70 (dd, $J = 4,15$, 1H, N- CH_2), 6,85 – 7,05 (m, 2H, aromatický), 7,20 – 7,40 (m, 3H, imidazol-H a aromatický), 8,20 – 8,30 (m, 1H, aromatický).

P A T E N T O V É N Á R O K Y

1. Spôsob výroby 1,2,3,9-tetrahydro-9-metyl-3-[(2-metyl-1H-imidazol-1-yl)metyl]-4H-karbazol-4-ónu vzorca I

Vyznačujúcim sa tým, že sa 2-[(2-metyl-1H-imidazol-1-yl)metyl]-4-(1-metylindol-2-yl)maslová kyselina vzorca II

cykлизuje za podmienok Friedel-Craftsovej acylačnej reakcie prostredníctvom aktivácie karboxylovej skupiny pomocou kyslej katalízy, v prostredí vhodného rozpúšťadla, na čo sa požadovaný produkt obvyklým spôsobom izoluje.

2. Spôsob podľa nároku 1, vyznačujúcim sa tým, že sa zlúčenina vzorca II aktivuje vytvorením zmesného anhydridu, prednostne zmesného anhydridu s kyselinou trifluórooctovou.

3. Spôsob podľa nároku 1 alebo 2, vyznačujúcim sa tým, že sa cykлизácia prevádzka vo vhodnom rozpúšťadle s za prítomnosti kyslého katalyzátora.

4. Spôsob podľa niektorého z nárokov 1 až 3, vyznačujúci sa tým, že sa ako reakčného prostredia použije aprotického organického rozpúšťadla, prednostne acetonitrilu.

5. Spôsob podľa nároku 3, vyznačujúci sa tým, že sa ako kyslého katalyzátora použije kyseliny fosforečnej.

6. Spôsob podľa niektorého z nárokov 1 až 4, vyznačujúci sa tým, že sa cyklizácia prevádzka pri teplote v rozmedzí od -30 do $+50$ $^{\circ}\text{C}$, prednostne pri 0 $^{\circ}\text{C}$.